

1. ESOŠĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS LIEPĀJAS PILSĒTĀ

Aplūkojamajā sadaļā sākumā tiek aprakstīta pilsētas pašvaldības jaunatnes politikas dienaskārtību noteicošā publisko un privāto subjektu sistēma, un tās realizētās aktivitātes. Tam seko ar demogrāfijas un nodarbinātības rādītāju starpniecību raksturota līdz šim īstenotā jaunatnes politikas rezultatīvā efektivitāte.

1.1. JAUNATNES POLITIKAS IETVAROS NODROŠINĀTAIS PIEDĀVĀJUMS

1. JAUNIEŠU INICIATĪVU UN LĪDZDALĪBAS LĒMUMU PIENĒMŠANĀ UN SABIEDRISKAJĀ DZĪVĒ VEICINĀŠANA

Atbilstoši Jaunatnes likumam pašvaldība ir tiesīga izveidot Jaunatnes politikas uzdevumus īstenojošu institucionālo sistēmu, tās sastāvā iekļaujot šādus sistēmas elementus:

1. noteikt par darbu ar jaunatni atbildīgo pašvaldības institūciju;
2. pieņemt darbā jaunatnes lietu speciālistu — personu, kas plāno, veic un koordinē darbu ar jaunatni;
3. izveidot jaunatnes lietu konsultatīvo komisiju, kas veicina pašvaldības darba ar jaunatni plānošanu un īstenošanu, kā arī jauniešu līdzdalību lēmumu pieņemšanā;
4. izveidot jauniešu centru, kura mērķis ir veicināt pašvaldības jauniešu iniciatīvas, līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē;
5. izveidot jauniešu domi, kas sekmē pašvaldības jauniešu sadarbību, pieredzes apmaiņu un iniciatīvas darbā ar jaunatni;
6. paredzēt citu kārtību, kādā veicams darbs ar jaunatni.

Uz doto brīdi pastāvīgo politisko saskarsmi starp jaunatnes pārstāvjiem un pašvaldību nodrošina divas institucionālās vienības: Jauniešu centra analogs Liepājā – Liepājas Bērnu un jaunatnes centra struktūrvienība “Jauniešu māja” - un Liepājas Skolēnu dome.

Kā vienu no būtiskākajām epizodēm Liepājas jaunatnes saskarsmē ar pilsētas lēmējvaru jāizceļ “Jauniešu mājas” organizētās jauniešu un pašvaldības pārstāvju oficiālās tikšanās reizes projekta “Kafija ar politiķiem Liepājā” ietvaros, ko finansē Eiropas Komisijas iniciatīva “Erasmus+: Jaunatne darbībā”.

“Kafija ar politiķiem” ir Zviedrijā radīta un Latvijā adaptēta līdzdalības metode, kuras mērķis ir pārdomātā un patīkamā, brīvā gaisotnē, kurā visi runā viens ar otru kā līdzīgs ar līdzīgu, abām iesaistītajām pusēm – jauniešiem no vienas puses un politiķiem ar izpildvaras pārstāvjiem no otras puses – dot iespēju satīties, iepazīties un pārrunāt jauniešiem aktuālus jautājumus. Sarunu gaitā iegūtais viedoklis tiks izmantots, lai pašvaldība spētu pilnveidot tās realizēto jaunatnes politiku Liepājas pašvaldībā.

2. IZGLĪTĪBAS UN NODARBINĀTĪBAS IESPĒJAS JAUNIEŠIEM

IZGLĪTĪBAS IESPĒJAS

Jaunatnes politikā uzsvars ir uz tādu ārpusskolas laika pavadīšanu, kas veicinās to ilgtspējīgo labklājību. Līdz ar to brīvā laika pavadīšanai šīs politikas izpratnē būtu jāsekmē jauniešu turpmākai dzīvei noderīgās kompetences, zināšanas un prasmes.

Primāro lomu produktīvā brīvā laika pavadīšanā ir pašizaugsmei caur izglītību un Jaunatnes politikā uzsvars tiek likts uz neformālo izglītību.

Liepājā izglītības iespējas nodrošina šādas iestādes:

- a) Vispārējās izglītības iestādes (septiņas vidusskolas un viena ģimnāzija, viena pamatskola);
- b) Profesionālās izglītības kompetences centrs "Liepājas Mūzikas, mākslas un dizaina vidusskola";
- c) Profesionālās izglītības kompetences centrs "Liepājas Valsts tehnikums";
- d) Liepājas Katoļu pamatskola;
- e) Liepājas pašvaldības interešu izglītības iestāde "Liepājas bērnu un jaunatnes centrs";
- f) Liepājas pilsētas domes Tautas mākslas un kultūras centrs;
- g) Liepājas pilsētas 2. mūzikas skola;
- h) Liepājas pašvaldības interešu izglītības iestāde "Zinātnes un izglītības inovāciju centrs" (ZIIC).
- i) Četras sporta skolas
- j) Astoņas valsts un privāto juridisko personu izglītības iestādes, kas piedāvā augstākās (akadēmiskās un profesionālās) izglītības studiju programmas:
  1. Liepājas Universitāte;
  2. Liepājas Jūrniecības koledža, kas nodrošina arī vidējās speciālās izglītības apguvi;
  3. Baltijas Starptautiskās akadēmijas filiāle;
  4. Biznesa augstskolas "Turība" filiāle;
  5. Rīgas Tehniskās universitātes filiāle;
  6. Rīgas Stradiņa Universitātes filiāle (agrāk Liepājas Medicīnas koledža);
  7. Juridiskās koledžas filiāle;
  8. Profesionālās izglītības kompetences centra "Rīgas tehniskā koledža" Liepājas filiāle.

Piedāvātais programmu klāsts ir ļoti plašs un ietver kultūrizglītības, tehniskās jaunrades, sporta, jaunatnes darba, vides izglītības, lietišķās un vizuālās mākslas, mūzikas un citas programmas.

Liepājas Bērnu un jaunatnes centrs piedāvā apmēram 135 interešu izglītības programmas, savukārt centra struktūrvienībā "Jauniešu mājā" notiek apmēram 600 pasākumi gadā. 2018. gadā Liepājas Bērnu un jaunatnes centra interešu izglītības pulciņus apmeklēja 3 269 bērni.

Zinātnes un izglītības inovāciju centrs (ZIIC) piedāvā interaktīvas un izglītojošas ekspozīcijas un nodarbības, lai bērni un skolēni varētu paši izmēģināt dažādas tehnoloģijas un pārbaudīt dabas likumus. ZIIC piedāvā arī STEM un IT jomu izglītojošas nodarbības 2. – 12. klašu skolēniem.

Noderīgu iespēju jaunatnes pilsoniskās atbildības veicināšanā un patriotiskās stājas audzināšanā Liepājā nodrošina Aizsardzības ministrijas organizētās un finansētās Latvijas skolu jaunatnes kustības – Jaunsardzes 1. novada teritoriālās vienības.

Jaunsargu mācību process tiek īstenots kā brīvprātīga interešu izglītība. Jaunsargu ikdiena ir Jaunsargu mācību paraugprogrammas apgūšana, iegūstot jaunas zināšanas un iemaņas, kā arī prasmes, kas var noderēt ikdienas dzīvē, piemēram, orientēšanās apvidū vai pirmā medicīniskā palīdzība. Pasākumi un darbošanās kopā saliedē jaunsargus un veicina piederību valstij un nostiprina patriotismu.

NODARBINĀTĪBAS IESPĒJAS

Kā vēl viens veids, lai iegūt turpmākajā jauniešu dzīvē noderīgās zināšanas un prasmes ārpus formālās izglītības sistēmas, kā arī sekmēt darba tikuma morālās vērtības nostiprināšanos, ir jaunatnes līdzdalība darba tirgus aktivitātēs.

Tā kā jauniešu iesaiste darba tirgū nereti ir apgrūtināta ar darba devēju nevēlēšanos uzņemt izmaksas par nepieredzējušu darbinieku algošanu, Liepājas pašvaldība kopš 2000. gada Liepājā īsteno projektu „Skolēnu nodarbinātība vasarā”, pārņemot strādāt gribošās jaunatnes darba tikuma audzināšanas funkciju un algošanas nastu no neatsaucīgiem privātiem darba devējiem, tādā veidā paplašinot Liepājas jauniešu loku ar iespēju iepazīt algotā darba būtību.

Šī projekta ietvaros algots darbs tiek piedāvāts pašvaldības budžeta iestādēs, divās vecuma grupās: 13 un 14 gadus veciem skolēniem (piesakoties savās izglītības iestādēs) un 15 līdz 20 gadus veciem skolēniem (ar NVA starpniecību). Darbs tiek organizēts no jūnija līdz augustam vairākās maiņās. Par paveikto darbu skolēns saņem atalgojumu atbilstoši valstī noteiktās minimālās darba algas apmēram, atbilstoši nostrādātajam laikam.

Papildus tam, lai veicinātu izpratni par brīvprātīgo darbu, Liepājas pašvaldība sadarbībā ar Eiropas informācijas centru divas reizes gadā organizē brīvprātīgā darba dienas Liepājas pašvaldības vai valsts iestādēs – trīs dienas aprīlī un trīs dienas oktobrī.

3. BRĪVĀ LAIKA PAVADĪŠANAS IESPĒJAS JAUNIEŠIEM

Atšķirībā no iepriekšējās sadaļas šeit tiek akcentēta uzmanība uz tādām patstāvīgām (un sezonāli patstāvīgām), kā arī regulārām vienreizējām brīvā laika pavadīšanas alternatīvām, kurām ir atpūtas/ izklaides raksturs. Tiek uzskaitīti tikai specifiski atpūtas/izklaides piedāvājumi, t.i., tādi, kuri tiek piedāvāti kā maksas pakalpojumi vai brīvprātīgo pakalpojumi ar speciāli šim nolūkam pielāgotu infrastruktūru.

Iekštelpu (vissezonas) atpūtas un izklaides objekti/vietas/pakalpojumi jauniešiem:

- Kinoteātris;
- Bibliotēkas (piekļuve datoram ar tīmekli);
- Atjautības (kvestu) istabas;
- Boulings;
- Lāzertags;
- Minigolfs;
- Elektrokārtings;
- LOC Baseins&SPA;
- LOC Ledus halle (publiskās slidotavas pakalpojumi);
- LOC Manēžas Alpīnisma siena;
- Iekštelpu BMX un skrituļdēļu trase;
- Privāto sporta klubu un LOC treniņu zāles.

Ārtelpu (sezonālas) atpūtas un izklaides objekti/vietas/pakalpojumi jauniešiem:

- Tarzāns;
- Baskāju taka;
- Velosipēdu un elektrisko skrejriteņu īre;
- Loka šaušanas klubs;
- Peintbola un airsoft poligoni;
- Āra skeitparks;
- Peldlīdzekļu īre aktīvai atpūtai uz ūdens (laivas, katamarāni, SUP dēļi, kaitsērfinga un vindsērfinga dēļi);
- Basketbola laukumi;

- Vingrošanas laukumi;
- Pludmales sporta labiekārtojums.

Vienreizēji jauniešiem saistošie kultūras un sporta pasākumi apmeklēšanai

- Amatniecības un etnomūzikas festivāls „Līvas ciema svētki”;
- Starptautiskais mūzikas festivāls „Summer sound Liepaja”;
- Muzeju nakts
- Jūras svētki
- Starptautiskas sacensības basketbolā - Pasaules un Eiropas čempionātus;
- Starptautiskās sacensības vindsērfingā;
- Eiropas Tenisa asociācijas kausa izcīņas sacensības tenisā;
- Ūdens motosporta sacensības;
- Liepājas pilsētas amatieru sacensības futbolā, volejbolā un basketbolā
- Orientēšanās spēles “Liepājas pēdas Latvijā”
- Ģimenes svētki

4. JAUNIEŠU LABVĒLĪGAS PSIHOLOĢISKĀS, EMOCIONĀLĀS UN FIZISKĀS VIDES RADĪŠANA

Labvēlīga vide sekmē jauniešu veidošanos par vispusīgi attīstītiem, izglītotiem, sociāli nodrošinātiem, veselīgiem un uz demokrātiskām vērtībām vēršiem sabiedrības locekļiem.

Par atbalstošas vides veidošanu gan tiešā, gan netiešā veidā atbildīgas ir pilnīgi visas jaunatnes jomā iesaistītās puses:

- Liepājas pilsētas Dome;
- Vispārējās izglītības iestādes (septiņas vidusskolas un viena ģimnāzija, viena pamatskola);
- Profesionālās izglītības kompetences centrs “Liepājas Mūzikas, mākslas un dizaina vidusskola”;
- Profesionālās izglītības kompetences centrs “Liepājas Valsts tehnikums”;
- Liepājas Katoļu pamatskola;
- Liepājas pilsētas domes Tautas mākslas un kultūras centrs;
- Liepājas pilsētas 2. mūzikas skola;
- Zinātnes un izglītības inovāciju centrs (ZIIC);
- Četras sporta skolas;
- Liepājas Bērnu un jaunatnes centrs;
- Centrs MARTA Liepāja;
- Pusaudžu resursu centra Liepājas filiāle;
- Liepājas pilsētas Pašvaldības policija;
- Liepājas Atkarību profilakses centrs;
- Nevalstiskās organizācijas, kas ir iesaistītas darbā ar jaunatni;
- u.c.

Viens no trīs jaunatnes politikas pamatmērķiem ir veicināt jauniešiem atbalstošas vides izveidi, to var panākt uzlabojot darbā ar jaunatni iesaistīto personu kompetences, kā arī sakārtota uzdevumus īstenojoša institucionālā sistēma un pietiekams, atbalstošs un jauniešiem pieejams pakalpojumu klāsts.

Labvēlīgas vides kontekstā ļoti būtisks ir preventīvais darbs gan ar jauniešiem, gan jaunatnes darbiniekiem, gan ģimenēm tādejādi vairojot izpratni sabiedrībai par garīgo un fizisko veselību un drošību.

Pilnvērtīgai savstarpējai sadarbības īstenošanai tiešajam darbam un saskarsmei ar jauniešiem bieži traucē dažādi birokrātiskie procesi, līdz ar to tas ietekmē arī labvēlīgas vides radīšanu.

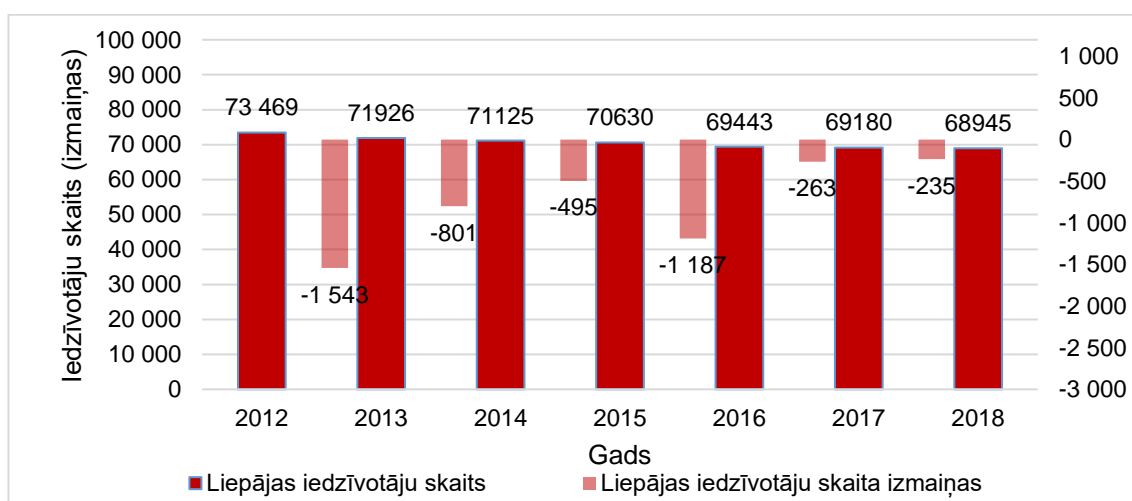
1.2. JAUNATNI RAKSTUROJOŠIE KVANTITATĪVIE RĀDĪTĀJI

1. DEMOGRĀFIJA

Teritorijas iedzīvotāju skaita izmaiņas ir uzskatāms rādītājs cilvēku apmierinātības ar teritorijas dzīves apstākļiem novērtēšanai.

2018. gadā Liepājā dzīvoja 68 945 iedzīvotāji, vidējais iedzīvotāju vecums Liepājā bija 42 gadi, demogrāfiskā slodze - 690 bērni, pusaudži un pensionāri uz 1000 iedzīvotājiem. Iedzīvotāju skaits laika posmā no 2012.-2018. gadam turpināja samazināties vidēji par 750 iedzīvotājiem gadā.

Zemāk Attēlā 1.1. atspoguļota iedzīvotāju kopskaita izmaiņas Liepājā laika posmā no 2012.-2018. gadam.

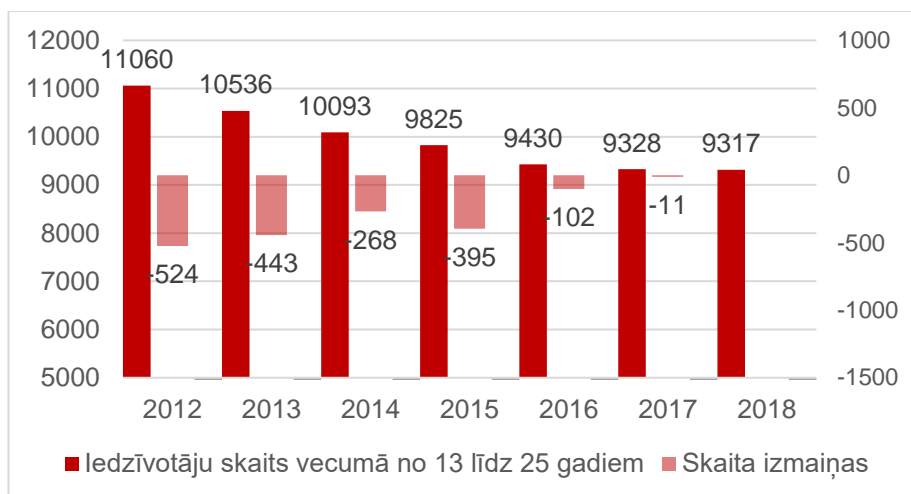
ATTĒLS 1.1. LIEPĀJAS IEDZĪVOTĀJU SKAITS UN TĀ IZMAIŅAS LAIKA POSMĀ NO 2012.-2018. GADAM

Avots: Centrālā statistikas pārvalde

Attēlā 1.1. novērojamās iedzīvotāju skaita izmaiņas ietekmēja gan negatīvs dabiskais pieaugums, gan arī negatīvs mehāniskais pieaugums (migrācija). Jāpiebilst, ka iedzīvotāju aizbraukšanas tendence no Liepājas pakāpeniski samazinās, un 2018. gadā pirmo reizi daudzu gadu laikā tika sasniegts pozitīvs migrācijas saldo. Labvēlīgas migrācijas tendences arvien būtiskāk kompensē negatīvo dabisko pieaugumu, līdz ar to kopējā iedzīvotāju skaita samazināšanās tendence ir būtiski izmainījusies 2017. un 2018. gadā.

Runājot konkrēti par jaunatnes politikas demogrāfisko vecumgrupu (13-25 gadi), tā apskatāmajā periodā pārstāvēja vidēji 14,1% no pilsētas kopējās populācijas (13,5% 2018. gadā).

Zemāk Attēlā 1.2. atspoguļoti jaunatnes politikas vistiešāk saistošie statistikas dati tieši par šīs mērķa grupas skaita izmaiņām Liepājā, tādējādi zināmā pakāpē parādot līdz šim īstenotās jaunatnes politikas Liepājā efektivitāti:

ATTĒLS 1.2 IEDZĪVOTĀJU SKAITS LIEPĀJĀ VECUMĀ NO 13 LĪDZ 25 GADIEM PERIODĀ NO 2012.-2018. GADAM

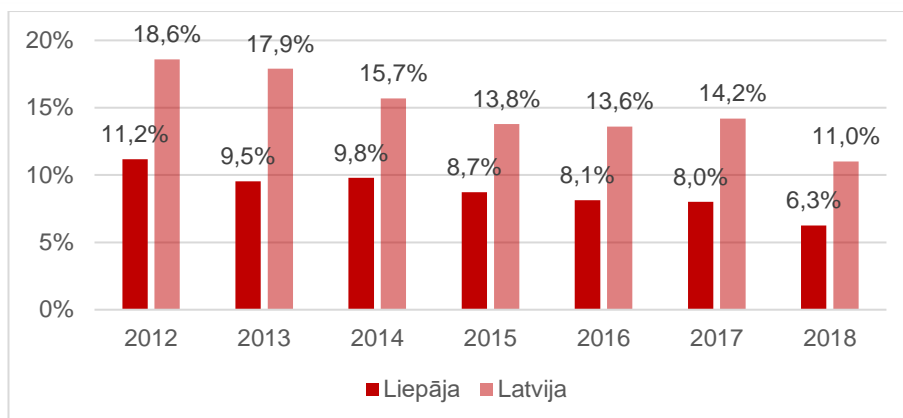
Zīmīgi, ka jauniešu skaits šajā laika posmā samazinājās teju trīs reizes straujāk par kopējo iedzīvotāju skaitu (-17% iepretim -6%). 57% no šī samazinājuma izskaidro paaudžu nomaiņas negatīvais devums, bet atlikušos 43% - negatīvais migrācijas saldo (arī mirstība). Tomēr, kā parāda Attēla 1.2. skaita izmaiņu stabiņi, samazinājuma amplitūdai ir noturīga tendence palēnināties, un šai tendencei turpinoties, jauniešu skaits Liepājā varētu arī uzrādīt pozitīvas izmaiņas.

Turpinot par Liepājas jaunatnes vecumgrupas skaita dinamikas prognozēm, izmantojot datus par esošo bērnu un jauniešu skaitu, kas līdz 2025. gadam papildinās vai pametīs jauniešu vecuma grupu, šo bērnu un jauniešu vēsturiskās migrācijas un mirstības tendences, kā arī migrācijas un mirstības vēsturisko dinamiku tieši jauniešu vecuma grupā, iegūst, ka periodā līdz 2025. gada beigām jauniešu skaits varētu pieaugt vidēji par 100 jauniešiem gadā, maksimālo palielinājumu sagaidot 2022. gadā (lēšams virs 200), kam sekos pieauguma tempa samazināšanās. Jāpiebilst, ka šī prognoze būs spēkā, ja nebūs būtisku izmaiņu šo rādītāju ietekmes faktoru klāstā (izmaiņas jaunatnes politikas mērogā un efektivitātē, ārējie sociāli-ekonomiskie pavērsieni, u.tml.).

2. JAUNIEŠU NODARBINĀTĪBA

Darbspējīgo jauniešu nodarbinātības rādītāji ļauj zināmā mērā spriest par jaunatnes politikas sekmēm, atbalstot un pamācot jaunatni tās karjeras izvēles un turpmākās veidošanas jautājumos, kā arī darba devēju gatavības veicināšanā uzņemties riskus maz- vai nepieredzējušo jauniešu algošanā.

Attēls 1.3. zemāk ekonomiski aktīvo bezdarbnieku vecumā no 15 līdz 24 gadiem īpatsvaru kopējā bezdarbnieku populācijā Liepājā un Latvijā laika posmā no 2012. līdz 2018. gadam:

ATTĒLS 1.3 BEZDARBNIĒKU VECUMĀ NO 15 LĪDZ 24 GADIEM ĪPATSVARŠ KOPĒJĀ BEZDARBNIĒKU POPULĀCIJĀ LIEPĀJĀ UN LATVIJĀ LAIKA POSMĀ NO 2012. LĪDZ 2018. GADAM

Attēlā 1.3. izklāstītā skaitliskā informācija liecina, ka strādāt gribošās jaunatnes iekļaušanās darba tirgū Liepājā apskatāmajā laika nogrieznī bija ievērojami sekmīgāka nekā Latvijā kopumā. Tā vidējais bez darba esošo jauniešu īpatsvars Liepājā šajā periodā veidoja 8,8% no kopējā bezdarbnieku skaita, laikā kad valstī šī rādītāja vidējā vērtība šajā laika posmā sasniedza 15%.

Līdzīgs toties ir Liepājas un valsts jauniešu bezdarba samazināšanās temps (2018. gada vērtībā attiecināta pret 2012. gada vērtību) – 44% Liepājā un 41% Latvijā, kas uzturēja relatīvi vienmērīgu Liepājas jauniešu bezdarba īpatsvara proporciju attiecībā pret valsts rādītāju aptuveni 59% apmērā.

Liepājas bezdarba tendenču primāro cēloņu analīze, pirmkārt, izslēdz to, ka Liepājas jauniešu bezdarba līmeņa reducēšanās ir saistīta ar pārējo bezdarbnieku vecuma grupu skaita pieaugumu – absolūtā izteiksmē gan kopējais, gan jauniešu bezdarbnieku skaits Liepājā kritās, taču jauniešu samazināšanās robežtieksme bija divreiz straujāka.

Otrkārt, demogrāfijas sadaļā pētītais datu masīvs ļauj izslēgt, ka bezdarba līmeņa samazināšanās jauniešu vidū ir saistīts ar to skaita samazināšanos - šīs vecuma grupas pārstāvju skaita dinamikai ir izteikta tendence uzlaboties, samazinājuma tempam 2018. gadā pietuvojoties minimumam, bet turpmākajos gados prognozējot pozitīva skaita izmaiņu vērsuma iegūšanu (ar pieņēmumu, ka šī rādītāja faktori saglabās līdzšinējo ietekmi).

Tomēr paliek neizslēgta varbūtība, ka jauniešu bezdarba rādītāju dinamikas labvēlīgo ainu varētu noteikt ekonomiskās aktivitātes reducēšanās Liepājas jauniešu starpā, piemēram, jauniešiem arvien vairāk darba vietā izvēloties turpināt izglīties. Šī potenciālā faktora ietekmes apstiprināšanai vai apgāšanai nepieciešami iztrūkstoši dati par nodarbināto jauniešu vecumā no 15 līdz 24 gadiem skaitu Liepājā laika posmā no 2012. līdz 2018. gadam.

1.3. PĒTĪJUMS “LIEPĀJAS PILSĒTAS JAUNIEŠI: STATISTISKS RAKSTUROJUMS UN JAUNIEŠU VIEDOKĻU IZPĒTE 2019”

Lai iegūtu Liepājas pilsētas jauniešu (to, kuri pilsētā dzīvo vai mācās un strādā) statistisku un socioloģisku raksturojumu, laika periodā no 2019. gada marta līdz septembrim tika īstenots pētījums “Liepājas pilsētas jaunieši: statistisks raksturojums un jauniešu viedokļu izpēte 2019”. Tā ietvaros tika īstenotas divas aktivitātes:

1. Apkopoti statistikas dati par jauniešu skaita dinamiku Liepājas pilsētā;
2. Veikta kvantitatīva Liepājas pilsētā dzīvojošo (vai/un izglītību iegūstošo, kā arī strādājošo) jauniešu aptauja.

Pētījuma ziņojumā¹ apkopoti augstāk minēto aktivitāšu rezultāti, sniedzot statistisku Liepājas pilsētas jauniešu raksturojumu, kā arī pārskatu par jauniešu viedokļiem un vērtējumiem.

Būtiskākie secinājumi no kopsavilkuma izceļami šādi:

- **Jauniešu statistisks raksturojums**
  - Būtiskākais jauniešu skaita samazinājums noticis pēdējo 10 gadu laikā (-36%), it īpaši 2009.-2011. gados, kad katru gadu jauniešu skaits samazinājies par aptuveni 1 tūkstoši.
  - Tā kā jauniešu skaits samazinās straujāk, nekā iedzīvotāju skaits kopumā, tad pēdējo 20 gadu laikā būtiski krities arī jauniešu īpatsvars sabiedrībā – ja 2000. gadā 13-25 gadīgie jaunieši sastādīja kopumā 18,3% Liepājas iedzīvotāju, tad 2019. gadā vairs tikai 13,5%.
- **Jauniešu ikdienas mobilitāte**
  - Jauniešu ikdienas aktivitātes visbiežāk notiek Vecliepājā, Jaunliepājā un Laumas rajonā.
  - Ārpus Liepājas dažādu aktivitāšu dēļ dodas salīdzinoši neliela daļa jauniešu – 27% ārpus Liepājas pavada savu brīvo laiku, 18% apmeklē ārstus-speciālistus, 15% nodarbojas ar sportu, bet 14% strādā un 8% mācās/studē.
- **Apmierinātība ar Liepāju kā vietu, kur dzīvot, strādāt un pavadīt brīvo laiku**
  - Sociāli demogrāfisko grupu griezumā novērojams, ka apmierinātāki ar Liepāju kā dzīvesvietu ir Vecliepājā dzīvojošie, 21-25 gadīgie, studējošie, tie, kuri Liepājā dzīvo vairāk nekā 5 gadus un tie, kuri šeit dzīvo mazāk nekā gadu.
  - Savukārt kritiskākus vērtējumus snieguši Dienvidrietumu rajonā dzīvojošie, krievu tautības jaunieši, vidējo profesionālo izglītību iegūstošie, tie, kuri Liepājā dzīvo ar pārtraukumiem, kā arī tie, kuri plāno tuvāko gadu laikā pārcelties dzīvot uz citurieni.
- **Jauniešu viedoklis par Liepājas pilsētā risināmajiem jautājumiem jauniešu jomā**
  - 24% norādījuši uz nodarbinātības un prakses iespējām, 20% uz izglītības sistēmas uzlabošanu, 15% uz informācijas nodrošināšanu par projektiem un iespējām, vēl 15% uz jauniešu pasākumu nepieciešamību, 14% uz veselības jomas problēmām, bet 11% uz nepieciešamību vairāk uzklaustīt jauniešu viedokļus.
  - Salīdzinot ar Latvijas jauniešu kopumā minētajiem problēmjautājumiem, Liepājas pilsētā retāk norādīts uz nodarbinātības iespēju trūkumu un jauniešu atkarību (alkohols, smēķēšana, narkotikas) problēmām, bet

¹ Pētījuma ziņojums Liepājas pilsētas jaunieši: statistisks raksturojums un jauniešu viedokļu izpēte 2019, autori Andris Kāposts (Liepājas Jauniešu mājas projektu vadītājs), Gints Klāsons (Sociologs, pētnieks)

biežāk uz informācijas nodrošināšanu jauniešiem, jauniešu viedokļu uzklauššanu, kā arī veselības jautājumu risināšanu un jauniešu pasākumu piedāvājumu.

- **Sabiedriskā un sociālā aktivitāte**
  - Izteikti retāk nekā Latvijā kopumā Liepājas jaunieši ņēmuši dalību tālākizglītībā (Liepājā 23%, Latvijā 46%), interešu izglītības pulciņos (31% un 48%), mākslinieciskās pašdarbības un amatiermākslas aktivitātēs (28% un 41%).
  - Lai gan vairākums jauniešu novērtē, ka viņiem ir iespējas līdzdalībai dažādās aktivitātēs (83% snieguši pozitīvu vērtējumu), tikai neliela daļa no šiem jauniešiem arī paši šīs iespējas izmanto. 70% jauniešu novērtē, ka viņiem ir iespējams piedalīties sabiedriskajās apspriešanās, tikai 12% ir to darījuši. Līdzīgi ar citām aktivitātēm: iespējas iesaistīties politisko partiju darbībā pozitīvi vērtē 64%, bet paši to ir darījuši tikai 6%; iespējas iesaistīties NVO darbībā kā pieejamas vērtē 70%, bet tikai 16% ir to darījuši. Šie dati liecina, ka jauniešu iespējas ir daudz plašākas, nekā pašu reālā līdzdalība.
- **Brīvais laiks**
  - Liepājas jauniešu vērtējumi par brīvā laika pavadīšanas iespējām ir izteikti pozitīvi, tie tomēr ir nedaudz zemāki nekā Latvijā kopumā, īpaši attiecībā uz iespējām pavadīt brīvo laiku atbilstoši savām vēlmēm (Liepājā 24%, Latvijā 28%).
  - Kritiskākus vērtējumus snieguši krievvalodīgie jaunieši.
- **Izglītība un profesija/nodarbošanās**
  - Salīdzinot Liepājas jauniešu un visu Latvijas jauniešu vērtējumus, novērojams, ka Liepājas jaunieši vērtējumos bijuši kritiskāki. Īpaši attiecībā uz iespējām iegūt sev tīkamu izglītību un profesiju.
  - Izteikti pozitīvāk jaunieši Liepājā vērtējuši iespējas nodarboties ar uzņēmējdarbību – Latvijā 9% novērtē, ka viņiem ir visas iespējas to darīt, tad Liepājā 15% sniedz pozitīvu vērtējumu.
- **Apmierinātība ar pašreizējo dzīvi kopumā**
  - Vairums Liepājā dzīvojošo jauniešu ir apmierināti ar savu pašreizējo dzīvi kopumā – vidējais vērtējums desmit punktu skalā ir 6,7 punkti. 39% savu apmierinātību ar dzīvi kopumā novērtē ar 8, 9 vai 10 punktiem desmit punktu skalā.
  - Apmierinātāki ar savu dzīvi ir 13-15 gadīgie, augstāko profesionālo izglītību iegūstošie, kā arī tie, kuri kādu laiku ir dzīvojuši arī ārpus Liepājas, bet šobrīd neplāno mainīt savu esošo dzīvesvietu.
  - Zemākus vērtējumus snieguši tie, kuri šobrīd mācās vidusskolās, kā arī tie, kuri plāno pārcelties uz dzīvi prom no Liepājas pilsētas vai Liepājas ietvaros, bet uz citu dzīvesvietu.
- **Informācijas ieguves avoti**
  - Jaunieši informāciju visbiežāk iegūst sociālajos tīklos (84%), kā arī no draugiem un paziņām (50%). Populārs informācijas avots ir arī vietējais portāls www.liepajniekiem.lv (41%), kā arī informācija tiek iegūta skolā/augstskolā (45%). No vecākiem informāciju iegūst aptuveni katrs trešais jauniešs.
- **Plāni mainīt dzīvesvietu**
  - 30% Liepājas jauniešu novērtē, ka tuvāko gadu laikā noteikti nemainīs savu esošo dzīvesvietu, 12% plāno pārcelties uz citu vietu Liepājā. Kopumā 27% plāno pārcelties uz dzīvi ārpus Liepājas, 31% nav varējuši sniegt konkrētu atbildi.
  - Pārcelšanos uz citu dzīves vietu Liepājā biežāk plāno Karostā dzīvojošie, 21-25 gadīgie, tie, kuri iegūst augstāko profesionālo izglītību, un tie, kuri kopumā ar dzīvi Liepājā ir apmierināti.